

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 8P/59/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723200828
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Banský
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2023:6723200828.6

Uznesenie

Okresný súd Zvolen vo veci starostlivosti o maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XX, XXX XX F., mal. dieťa zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Krupina, dieťa rodičov: matky G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. J. XXXX/XX, XXX XX K., zast.: Mgr. Henrich Schindler, advokát so sídlom Janka Kráľa 7, 974 01 Banská Bystrica, a otca L. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX/XX, XXX XX F., zast.: JUDr. MÉSŽÁROS BARIAKOVÁ advokátska kancelária s.r.o., so sídlom P. O. Hviezdoslava 344/23, 960 01 Zvolen, v konaní o návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e toto neodkladné opatrenie:

I. Súd neodkladným opatrením u p r a v u j e styk matky C. G. H., nar. XX.XX.XXXX, s mal. dieťaťom A. B., nar. XX.XX.XXXX, tak, že matka je o p r á v n e n á stretávať sa s mal. dieťaťom, každú stredu v čase od 14:00 hod. do 18:00 hod., každý párný piatok v čase od 14:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a každý nepárny utorok a štvrtok od 14:00 hod. do 18:00 hod., pričom matka prevezme mal. dieťa v školskom zariadení, ktoré mal. navštevuje a po skončení styku mal. odovzdá otcovi v mieste jeho bydliska.

II. Toto neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde vo Zvolene pod sp. zn. 8P/59/2023.

o d ō v o d n e n i e :

1. Dňa 13.10.2023 bol súdu doručený návrh matky mal. dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal úpravy styku s mal. dieťaťom na čas do právoplatného skončenia konania č. 8P/59/2023. Matka svoj návrh odôvodnila tým, že na tunajšom súde prebieha konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu. Rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 15CoP/28/2023 zo dňa 24.05.2023 (ďalej len „rozhodnutie KS BB“) bol upravený styk matky s mal. dieťaťom tak, že matka je oprávnená stretávať sa s mal. dieťaťom každý párný týždeň v sobotu od 9:00 hod. do 17:00 hod. a každý párný týždeň v kalendárnom roku v nedeľu v čase od 9:00 hod. do 17:00 hod. s tým, že matka si mal. dieťa prevezme a odovzdá pred bytom otca. Stretnutia matky s mal. dieťaťom sa vždy realizovali v zmysle uvedeného rozhodnutia KS BB a otec matke povolil stretávať sa s mal. dieťaťom aj nad rámec počas týždňa každú stredu v čase od 14:00 hod. do 18:00 hod.. Takéto stretnutie sa naposledy konalo dňa 22.09.2023 a následne otec matke oznámil, že stredy ruší. Mal. bol na stretávanie sa s matkou zvyknutý a vždy sa na tieto stretnutia tešil. Naposledy, keď mal. telefonoval s matkou tešil sa na stredajšie stretnutie s ňou, avšak otec mu oznámil pred matkou, že nie mama nepríde. Napriek opakovaným žiadostiam zo strany matky otec matke v stretávaní so synom, ktoré boli zaužívané, a na ktoré sa mal. tešil, bráni. Predmetné konanie je vedené od januára 2023 od kedy mal. dieťa nie je v dostatočnom kontakte s matkou, pričom doterajšia úprava na pár hodín každý druhý víkend už nie je dostačujúca na ochranu práv matky a mal. dieťaťa a na udržiavanie a ďalšie rozvíjanie ich vzťahu. Matka poukazuje aj na fakt, že otec mal. dieťaťa sa neustále bráni diagnózou mal.

dieťaťa vo vzťahu k stretávaniu sa (nie trvalej zmene prostredia) je toto tvrdenie otca irelevantné, kedy dávame do pozornosti súdu skutočnosť, že aj v čase keď matka sama zabezpečovala starostlivosť o mal. dieťa stretávanie sa mal. dieťaťa s otcom nebolo v úzkom rozsahu a nebolo pravidelné a v tom čase takéto stretávanie otcovi neprekážalo, nenamietal ani pravidelnosť tohto režimu. Otec si neuvedomuje a popiera dôležité postavenie matky v živote mal. dieťaťa a koná tak v rozpore s ochranou najlepšieho záujmu mal. dieťaťa. Otec takýmto zamedzovaním kontaktu na základe svojvôle vedome ohrozuje a porušuje najlepší záujem mal. dieťaťa najmä jeho psychický a duševný vývoj.

Vzhľadom k aktuálne nariadenému znaleckému dokazovaniu vo veci samej je dôvodné predpokladať, že konanie vo veci samej nebude v dohľadnej dobe ukončené a je možné očakávať s ohľadom na obvyklú dobu trvania vypracovanie znaleckého posudku, že rozhodnutie vo veci samej bude oddialené aj o viac ako 6 mesiacov. Je teda aj v tomto smere preukázaná nevyhnutná potreba úpravy styku matky s mal. dieťaťom v širšom rozsahu. Uvedené vníma matka ako ďalšiu zo skutočností odôvodňujúcich potrebu dočasnej bezodkladnej úpravy vzťahov medzi rodičmi a mal. dieťaťom pre obdobie na čas do rozhodnutia vo veci samej. Doteraz upravený styk matky s mal. dieťaťom rozhodnutím KS BB už nie je postačujúci o čom svedčí aj tá skutočnosť, že stretnutia sa realizovali aj nad rámec rozhodnutia KS BB, a to stredy, ktoré otec svojvoľne a bezdôvodne zrušil.

Matka k svojmu návrhu pripojila SMS komunikáciu s otcom a taktiež nahrávku na CD nosiči.

2. Podľa § 36 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.

Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku v znení zákona č. 87/2017 Z.z. (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 328 ods. 2 CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

Podľa 329 ods. 1 CMP, veta prvá, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

3. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodíť nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. len s veľkými obtiažami. Je nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti

hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery. V prípade nariadenia neodkladných opatrení vo veci starostlivosti o maloleté deti je predovšetkým potrebné osvedčiť naliehavosť situácie a z toho vyplývajúcu potrebu bezodkladnej úpravy práv a povinností voči deťom, a to s ohľadom na záujem maloletých detí.

10. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia, ako aj obsah podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dospel súd k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný.

12. Z návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že mal. dieťa sa nachádza vo faktickej osobnej starostlivosti otca. Rozhodnutím KS BB bol o.i. upravený styk mal. dieťaťa s matkou. Matka realizovala styk s mal. dieťaťom v zmysle rozhodnutia KS BB a taktiež aj nad rámec na základe dohody s otcom každú stredu v čase od 14:00 hod. do 18:00 hod., avšak otec matke svojvoľne a bezdôvodne stretávanie sa s mal. dieťaťom zrušil. Z nahrávky na CD nosiči, ktorú matka pripojila k svojmu návrhu, súdu vyplýva, že mal. sa na stretnutie s matkou teší, rovnako to súdu plynie aj z fotografie, ktorú odoslala otcovi dňa 13.09.2023 o 22:40 hod. nachádzajúcu sa na č.l. 264 súdneho spisu. Právo styku s dieťaťom je v rámci právnej teórie ako aj praxe, tiež rozhodnutí najvyšších súdnych autorít právom, ktoré vzniká rodičovi kedy mu dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti. Uvedené právo styku vychádza z Ústavy Slovenskej republiky v zmysle čl. 41 ods. 4 „Starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a mal. deti možno od rodiča odlúčiť proti vôli len rozhodnutím súdu na základe zákona.“ Taktiež samotné právo styku rodiča s dieťaťom je upravené v Dohovore o právach dieťaťa v čl. 7, kde sa uvádza, že dieťa má právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť, v čl. 18, kde sa uvádza, že dieťa má právo na zachovanie rodinných väzbov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov, v čl. 29 bod 1 v zmysle ktorého má výchova dieťaťa smerovať k rozvoju osobnosti dieťaťa, jeho nadania a jeho rozumových aj fyzických schopností v čo najširšom objeme a v čl. 18 bod 1, ktorý priznáva obom rodičom spoločnú zodpovednosť za výchovu dieťaťa. Vzájomná prítomnosť aj druhého rodiča je základným prvkom rodinného života a je chránená článkom 8 Európskeho Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Právo styku dieťaťa s rodičom, ktorému nie je zverené bolo aj konštatované v rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva (Gorgu Nemecko – sťažnosť č. 74969/01) s tým, že v tomto Európsky súd uviedol, že je v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné väzby s odlúčeným rodičom, a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov. Taktiež v rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva (Hansenova versus Turecko – sťažnosť č. 36141/97) sa uvádza, že dieťa má právo, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejaviť svoje city skutočne slobodne, bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča. Preto obidvaja rodičia majú povinnosť ako aj právo, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi. Napríklad ak jeden z rodičov neumožňuje styk dieťaťa s druhým, resp. odovzdanie dieťaťa rodičovi, ktorému bolo pôvodne dieťa zverené do výchovy, ktorý podľa právoplatného rozhodnutia má mať pri sebe maloleté dieťa je potrebné urobiť výkon rozhodnutia, pričom predovšetkým tento je potrebné robiť ukladaním pokút za každý zmarený styk resp. odovzdanie, ďalej môže byť sankcionovaný odňatím štátnych dávok, alebo je možné pristúpiť až k odňatiu dieťaťa a odovzdaniu oprávnenému rodičovi. V Dohovore o právach dieťaťa ako aj v zákone o rodine je uvedené, že dieťa má právo na styk s obidvoma rodičmi a zároveň právo, aby ho obidvaja rodičia vychovávali. Nie je možné, aby si jeden rodič uzurpoval takéto právo absolútne, pretože takýmto uzurpovaním práva, že ho bude iba on vychovávať upiera právo samotnému dieťaťu. Takýto názor už bol konštatovaný aj Ústavným súdom Českej republiky v rozhodnutí I.ÚS 48/2004, v ktorom bolo uvedené, že záujem dieťaťa je nepochybne na tom, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že aj ten druhý rodič je dobrým rodičom. V danom prípade súd nevidí dôvod, pre ktorý by návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu matky nevyhoveli, nakoľko z návrhu plynie, že s mal. dieťaťom má dobrý vzťah, mal. sa na stretnutia s matkou teší. Súd rozhodol so zreteľom aj na záujem mal. dieťaťa, ktoré má diagnostikovaný detský autizmus (čo súdu plynie zo súdneho spisu č.k. 8P/59/2023 pozn. súdu), nakoľko ak by mu styk s matkou, ktorý sa realizoval niekedy v iné dni ako si určili rodičia na základe dohody (napr. vo štvrtok) zhoršovalo zdravotný stav, otec by pristúpil k zamedzeniu takéhoto styku už skôr a nie až po viac ako 3 mesiacoch od rozhodnutia KS BB. Súd sa však stotožňuje aj s argumentáciou otca uvedenou v návrhu matky v tom, že mal. dieťa trpiace takouto diagnózou by malo mať vo svojom živote pravidelnosť, avšak v danom prípade má súd za osvedčené, že mu to neškodí a takéto stretávanie sa s matkou mu nie

je na škodu a je v jeho najlepšom záujme. V danom prípade bude súd nariaďovať vo veci aj znalecké dokazovanie, ktorého vypracovanie bude trvať určitý čas (z praxe súdu je to niekoľko mesiacov) a nebolo by v prospech mal. dieťaťa, aby sa s matkou stretávalo len v rozsahu určenom rozhodnutím KS BB.

Na tomto mieste je však potrebné zdôrazniť aj povinnosť otca, a to bez ohľadu na jeho vzťah k matke mal. dieťaťa, nielen mal. dieťa na styk s matkou riadne pripraviť, ale ho aj osobne prevziať v čase a mieste určenom, teda v mieste jeho bydliska.

Súd záverom pripomína rodičom mal. dieťaťa, že zákon o rodine umožňuje rodičom mal. dieťaťa, ktorí spolu nežijú, kedykoľvek sa o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností dohodnúť, aj nad rámec úpravy styku predmetným rozhodnutím (teda presne tak, ako to rodičia realizovali do 22.09.2023, kedy otec „zrušil“ stretávanie sa matky s mal. dieťaťom nad rámec rozhodnutia KS BB, aj keď stretnutia mal. dieťaťa s matkou sú v záujme mal. dieťaťa). Zákon rodičom nepredpisuje obsah dohody o úprave ich styku s mal. dieťaťom a pre túto dohodu taktiež nepredpisuje žiadne náležitosti, neukladá žiadne obmedzenia, nepredpisuje ani obsah výroku rozhodnutia súdu, ktorým tento následne rozhodne o úprave styku rodičov s mal. dieťaťom, ani iným spôsobom jeho rozhodnutie o tejto otázke nijako neobmedzuje (rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 9CoP/57/2015 zo dňa 05.05.2016).

13. Z vyššie uvedených dôvodov súd návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel a upravil styk matky s mal. dieťaťom na čas do rozhodnutia vo veci samej, tak ako je uvedené v I. výroku predmetného rozhodnutia, a to do rozhodnutia vo veci samej č.k. 8P/59/2023. Konanie vo veci samej vedenej pod č. k. 8P/59/2023 môže trvať dlhší čas (možno aj niekoľko mesiacov), nakoľko bude nariadené znalecké dokazovanie, čo by malo za následok, že matka by s mal. dieťaťom strávila len každý párný víkend v sobotu a v nedeľu čas od 09:00 hod. do 17:00 hod., čo sa súdu javí ako nespravodlivé voči matke, nakoľko rodičovské práva a povinnosti sú v danom prípade rovnocenné (ani jednému z rodičov neboli obmedzené), a taktiež najmä voči mal. dieťaťu záujem ktorého je prvoradým kritériom pri rozhodovaní. Súd teda rozhodol tak, že mal. dieťa bude realizovať styk s matkou tak, ako je uvedené v I. výroku predmetného rozhodnutia.

14. Podľa § 376 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

15. V zmysle ustanovenia §376 ods. 1 CMP súd poučuje rodičov mal. detí o možnosti podania návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia v prípade, že si povinný rodič, v danom prípade matka, dobrovoľne nespĺní povinnosť uloženú v I. výroku predmetného rozhodnutia.

16. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. V zmysle ust. §52 CMP súd rozhodol tak, ako je uvedené v IV. výroku predmetného rozhodnutia.

18. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

19. V zmysle uvedeného ust. § 332 ods. 1 CSP je predmetné rozhodnutie vykonateľné dňom doručenia poslednému účastníkovi, a teda obaja rodičia sú povinní dodržiavať stanovený styk matky s mal. dieťaťom počnúc vykonateľnosťou-doručením.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, a to písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte

rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.